

RAPORT
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 12 – 13 czerwca 2010 r.
na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej
dotyczący oceny jakości kształcenia na kierunku „zarządzanie”
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów
magisterskich.

Informacje wstępne

1. Skład Zespołu oceniającego

Wizytację na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Marek Lisiński – Przewodniczący Zespołu, członek PKA
- dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA,
- prof. dr hab. Włodzimierz Siwiński – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Olga Lesiak - przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, ekspert PKA.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja w Politechnice Opolskiej na kierunku „zarządzanie” odbyła się po raz drugi, bowiem kierunek ten został oceniony przez Państwową Komisję Akredytacyjną w roku 2005 pozytywnie.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni prowadzącej oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, otrzymał od Władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, a także przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Raport został opracowany na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału oraz jego pracownikami.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni

Misja Politechniki Opolskiej została zatwierdzona na posiedzeniu Senatu w dniu 16 września 1998 r. Do jej podstawowych wyznaczników należą: kształcenie, badania naukowe oraz służba społeczna. Analiza i ocena tak określonej misji wskazuje na jej zbyt uniwersalny charakter i jest, w takim sformułowaniu, zbyt odległa od jej istoty. Nie wyraża idei, co do tego, czym w przyszłości, w przekonaniu jej kierownictwa, powinna być ta Uczelnia.

Uznając dysharmonię tak określonej misji z dynamicznymi zmianami otoczenia, Politechnika opracowała dokument „Strategiczne cele i projekty rozwoju Politechniki Opolskiej”, przyjęty na posiedzeniu Senatu w dniu 23 stycznia 2002 r.

Politechnika Opolska w swojej działalności edukacyjnej i naukowo – badawczej łączy potrzebę kształtowania nowoczesnej myśli wobec przemian ekonomicznych i perspektyw gospodarczych kraju z tworzeniem wartości etycznych świata nauki i techniki. Za przewodnie idee swojej działalności przyjmuje: prawdę, szacunek dla wiedzy, rzetelność w jej upowszechnianiu. W badaniach naukowych kieruje się poszukiwaniem prawdy i płynącym stąd postępem naukowym oraz pożytkiem społecznym. Nauczanie służy zgłębianiu najnowszej wiedzy, kształtowaniu umiejętności rzetelnej pracy, rozwijaniu odpowiedzialności, upowszechnianiu kultury technicznej.

Oceniając misję i strategię należy zauważyć, że odzwierciedlają one przyjęte przez władze Uczelni jej priorytety rozwoju. Ich konkretyzacja, tak w przypadku misji i strategii, wydaje się nieodzowna. Strategia powinna być dopełniona zdefiniowanymi celami, sposobami ich realizacji oraz niezbędnymi środkami, wszystko powinno dotyczyć przyjętego przez władze Uczelni określonego horyzontu czasowego.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Politechnika Opolska jest publiczną uczelnią akademicką posiadającą osobowość prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu uchwalonego Uchwałą Senatu nr 68 z dnia 17 maja 2006 r.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni (§ 13 ust. 1 3) organy kolegalne Uczelni, tj. Senat i Rady Wydziałów, a także organy jednoosobowe, tj. Rektor i Dziekani wypełniają obowiązki statutowe.

Senat wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 169 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w ustawowym terminie tj. w dniu 21 maja 2008 r. Uchwałę nr 281 w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe I i II stopnia w roku akademickim 2009/2010. Na rok akademicki 2010/2011 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 443 w dniu 20 maja 2009 r. oraz Uchwałę nr 522 w dniu 24 marca 2010 r. na rok akademicki 2011/2012. W Uchwałach tych określono szczegółowe zasady przyjęć na studia, łącznie z zasadami przyjęć na studia obcokrajowców. Uchwały podejmowane w tym zakresie umieszczane są w informatorze dla kandydatów na studia wyższe oraz na stronach internetowych.

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 17 czerwca 2009 r. Uchwałę nr 456 w sprawie wymiaru zadań dydaktycznych i zakresu obowiązków dla nauczycieli akademickich. Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z zapisami ustawy.

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy oraz § 15 ust. 1 pkt. 7 Statutu Uczelni i zatwierdził w dniu 20 maja 2009 r. roczne sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni za rok 2009.

Senat wypełnił również swoje obowiązki wynikające z zapisu § 102 ust. 1 i 2 Statutu Uczelni, powołując Uchwałą nr 364 w dniu 19 listopada 2008 r. Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów na kadencję od 1.01.2009 r. do 31.12.2012 r. oraz Uchwałą nr 367 – Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla studentów.

Rektor Uczelni oraz Dziekani zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którymi organy jednoosobowe zatrudnione są w Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Rektor i Dziekani, odpowiadały ich statutowym kompetencjom.

Rektor wypełnił m. in. obowiązek wynikający z przepisów art. 35 ust 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i przekazał w terminie, tj. w dniu 15 października 2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego **roczne sprawozdanie z działalności Uczelni**, wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej. Rektor powołał również – na wniosek prorektora ds. studenckich - Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną.

Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres wydawanych przez Rektora zarządzeń jest zgodny z jego ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami.

Dokumentacja w Uczelni prowadzona jest prawidłowo.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Tworzenie jednostek organizacyjnych w ramach Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji warunkowane było przede wszystkim potrzebą wynikającą z konieczności zabezpieczenia realizacji procesu dydaktycznego, będącą do dyspozycji kadrami naukowo-dydaktyczną o określonych specjalnościach i specjalizacjach naukowych oraz wyzwaniem badawczymi związanymi merytorycznie z szeroko rozumianymi zagadnieniami z zakresu nauk o zarządzaniu.

Aktualna liczba katedr oraz pozostałych jednostek (o charakterze ogólnouczelnianym) obsługujących proces dydaktyczny z punktu merytorycznych wymogów realizowanego kierunku studiów „zarządzanie” jest poprawna. Przyjęte rozwiązania w strukturze organizacyjnej Wydziału mają swoje uzasadnienie i służą zaspokajaniu różnorodnych potrzeb związanych z realizacją procesu dydaktycznego oraz jego zadaniami badawczymi.

Reasumując można zauważyć, że struktura organizacyjna Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej w Opolu zapewnia właściwy tok kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Funkcjonujące rozwiązanie strukturalne Wydziału wspiera proces kształcenia, stwarzając jednocześnie odpowiednie warunki dla zapewnienia wymaganego jego poziomu jego jakości.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	6541	2008	100	
Studia niestacjonarne	3556	662		
Razem	10097	2670	100	

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych (64,8%) nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Studenci Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji stanowią 26,4% ogółu studentów Uczelni. Na studiach stacjonarnych aktualnie studiuje 75,2% ogółu studentów Wydziału, co jest aktualnie bardzo pozytywnym zjawiskiem.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Obecnie na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji realizowane jest kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunkach „zarządzanie”, „zarządzanie i inżynieria produkcji”, „europeistyka” oraz „administracja”.

Państwowa Komisja Akredytacyjna **pozytywnie** oceniła jakość kształcenia na kierunkach „zarządzanie” oraz „zarządzanie i inżynieria produkcji” w roku 2004, natomiast kierunek „zarządzanie i inżynieria produkcji” w roku 2009 otrzymał ocenę **warunkową**.

Wydział nie posiada uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	125	33	158
	II	91	38	129
	III	126		126
II stopnia	I	125	98	223
	II	32	69	101
jednolite studia magisterskie	I			
	II			
	III			
	IV			
	V	168		168
Razem		667	238	905

Studenci ocenianego kierunku stanowią aż 33,9% ogólnej liczby studentów Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji, zaś 9% ogólnej liczby studentów Uczelni. Natomiast wskaźnik udziału studentów studiów stacjonarnych wynosi 73,7% ogólnej liczby studentów tego kierunku. Jest to wiodący kierunek studiów na tym Wydziale.

Organy Uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi. Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji ze względu na liczbę studentów należy do silnych wydziałów Uczelni, zaś oceniany kierunek należy do kierunków wiodących na tym Wydziale.

Uczelnia spełnia wymagania narzucone przepisami prawa oraz wewnętrznymi uregulowaniami formalnymi. Stanowią one odpowiednią podstawę dla przyjętych do realizacji celów kształcenia i stwarzają warunki dla zapewnienia ich realizacji na odpowiednim jakościowo poziomie.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Sylwetka absolwenta studiów I i II stopnia kierunku „zarządzanie” została sformułowana poprzez określenie umiejętności i kompendium wiedzy, jakie musi osiągnąć absolwent tego kierunku. Efekty kształcenia zostały określone w płaszczyznach: wiedza, umiejętności oraz kwalifikacje. Według deklaracji Uczelni „studia kształtują interdyscyplinarne umiejętności menadżerskie. Programy studiów zapewniają studentom zdobywanie wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych i zarządzania, a także z dyscyplin komplementarnych. Absolwenci kierunku „zarządzanie” otrzymują podstawy do praktycznego stosowania zdobytej wiedzy między innymi w handlu, przemyśle, usługach, instytucjach finansowych, administracji rządowej i samorządowej i instytucjach non-profit”. Studia II-go stopnia dopasowane są do potrzeb rynku pracy poprzez specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem*, *zarządzanie innowacjami* oraz *zarządzanie regionem*. Wszystkie trzy specjalności mieszczą się w kanonie kierunku „zarządzanie”.

Przeprowadzona ocena sylwetek absolwenta kierunku i poszczególnych specjalności wskazuje, że poszczególne sylwetki są zgodne ze standardami oraz strukturą przyjętą w ramach Procesu Bolońskiego.

Realizacja programu studiów jest podstawą uzyskania wiedzy i zdobycia umiejętności deklarowanych w sylwetce absolwenta. Uzyskuje się to przez realizację przedmiotów

kierunkowych wraz z przedmiotami specjalnościowymi. Zakres zdobytej wiedzy, umiejętności oraz ukształtowana postawa absolwenta będzie pozwalająca na ich praktyczne wykorzystanie w pracy zawodowej i rozwoju zawodowym, a także umożliwiała systematyczne kontynuowanie kształcenia ustawicznego.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia

Zasady rekrutacji na rok akademicki 2009/2010 (na wszystkie kierunki i rodzaje studiów) określa uchwała nr 281 Senatu Politechniki Opolskiej z dnia 21.05.2008 r. Rejestracja kandydatów na studia w Politechnice Opolskiej odbywa się poprzez system internetowy. Na studia I stopnia obowiązuje zasada punktowa za oceny z przedmiotów: fizyka (z astronomią), geografia, historia, informatyka, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie.

Na studia II stopnia obowiązuje zasada przyjmowania absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku zarządzanie (poprzednia nazwa zarządzanie i marketing) oraz kierunków pokrewnych, do których należą: administracja, ekonomia, europeistyka, finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, informatyka i ekonometria, logistyka, politologia, polityka społeczna, socjologia, stosunki międzynarodowe, transport, zarządzanie i inżynieria produkcji.

Proces rekrutacji należy ocenić pozytywnie, w szczególności ograniczony nabór kandydatów na studia II stopnia – poza absolwentami studiów pierwszego stopnia na tym samym kierunku - tylko z kierunków pokrewnych dla kierunku „zarządzanie”.

1.3. Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia. (ewentualne zestawienie tabelaryczne realizowanych godzin zajęć powinno stanowić załącznik do raportu)

Kierunek „zarządzanie” prowadzony jest w formie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Studia pierwszego stopnia w trybie stacjonarnym trwają 6 semestrów, a w trybie niestacjonarnym 7 semestrów, co jest pozostałością po trybie inżynierskim. Studia I stopnia od roku akademickiego 2008/2009 (uchwała RW z 7.05.2008 r.) kończą się nadaniem tytułu zawodowego licencjata (wcześniejsze programy dotyczyły studiów inżynierskich). Studia drugiego stopnia trwają 4 semestry w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Studia te kończą się nadaniem tytułu zawodowego magistra.

Program studiów przyjęty przez Radę Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji oraz zatwierdzony przez Radę Wydziału 3.06.2009 r. obowiązuje od roku akademickiego 2009/2010 dla studiów I roku. Stanowił on podstawę do sformułowanych szeregu wniosków. Łączna liczba godzin spełnia wymogi standardów (studia stacjonarne 2145, studia

niestacjonarne 1390). Program nauczania na studiach stacjonarnych I stopnia obejmuje łącznie 2145 godzin zajęć (spełniony jest warunek standardu kształcenia, który wymaga co najmniej 2000 godzin), a w tym:

1. przedmioty podstawowe – 420 godzin – 19,6%,
2. przedmioty kierunkowe – 870 godzin – 40,6%,
3. przedmioty do wyboru: – 555 godzin – 25,8%,
4. inne wymagania – 300 godzin – 14,0%.

Program nauczania na studiach niestacjonarnych I stopnia obejmuje łącznie 1390 godzin zajęć (standardy minimum 1200 godzin), a w tym:

1. przedmioty podstawowe – 340 godzin – 24,5%,
2. przedmioty kierunkowe – 430 godzin – 30,9%,
3. przedmioty do wyboru – 390 godzin – 28,1%,
4. inne wymagania – 230 godzin – 16,5%.

Wszystkie standardy spełnia także program studiów II stopnia.

Udział form aktywnych w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz na I i II stopniu kształtuje się pomiędzy 45% a 50%, co spełnia przewidziane ilości godzin określone w standardach kształcenia.

Wśród aktywnych form wskazywane są: ćwiczenia, laboratorium, projekt i seminarium. Dla sześciu przedmiotów: Mikroekonomia I, Mikroekonomia II, Podstawy finansów, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Podstawy marketingu, Badania marketingowe oraz Rachunkowość finansowa proponowana jest forma wykład i seminarium zamiast wykład i ćwiczenia. Seminarium jest metodą polegającą na nauczaniu, w którym studenci samodzielnie opracowują część zagadnień i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, czy też w jeszcze inny sposób, jak również biorą aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą. Seminarium jest uważane za dość trudną metodę nauczania. Jest ona przewidziana raczej dla ostatnich lat studiów, wymaga od studentów posiadania już wcześniej pewnej wiedzy w zakresie poruszanych zagadnień. Sylabusy dla tych przedmiotów w części metody dydaktyczne wskazują, że „seminarium prowadzone jest w formie ćwiczeń przedmiotowych, studiów przypadków oraz rozwiązywania zadań”. *Wykorzystywanie dla powyższych 6 przedmiotów aktywnych metody dydaktycznych w formie seminarium nie jest wskazane.*

Oferta przedmiotów do wyboru na stacjonarnych studiach I stopnia obejmuje w semestrze piątym 7 z 14 przedmiotów (7x45 godzin), szóstym 4 z 8 przedmiotów (4x60 godzin), a na niestacjonarnych studiach I stopnia obejmuje w semestrze piątym 5 z 10 przedmiotów (5x30 godzin), szóstym 3 z 6 przedmiotów (3x40 godzin) oraz w semestrze siódmym 3 z 6 przedmiotów (3x40 godzin), a w przypadku studiów II stopnia obejmuje w semestrze trzecim 5 z 10 przedmiotów (3x30, 2x20 godzin), czwartym 3 z 6 przedmiotów (1x40, 2x20 godzin). Udział przedmiotów do wyboru wraz z seminariami dyplomowymi spełnia warunek 30% godzin dydaktycznych do wyboru.

Sekwencje przedmiotów są prawidłowe. *Jedynym zastrzeżeniem może być nauka języka obcego dopiero na II i III roku (w semestrze I i II – brak zajęć).*

Program studiów I i II stopnia na kierunku „zarządzanie” spełnia wymogi standardów kształcenia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.).

1.4. Ocena systemu ECTS.

Dla programu studiów I i II stopnia, realizowanych w roku akademickim 2009/2010, w prawidłowy sposób przydzielono punkty ECTS dla poszczególnych przedmiotów. Jako podstawową zasadę ich ustalania, przyjęto czas własny pracy studenta. Dla niestacjonarnych studiów I stopnia 180 punktów zostało rozłożonych na 7 semestrów.

Punkty ECTS pPrzydzielone poszczególnym przedmiotom spełniają wymogi standardów przenoszenia osiągnięć studenta określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta (Dz. U. Nr 187, poz. 1385).

1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci mają możliwość, w trakcie dyżurów, konsultacji z nauczycielami akademickimi. Terminy konsultacji są znane studentom, a konsultacje odbywają się regularnie. Studenci studiów stacjonarnych nie mają problemów w spotkaniu się z danym nauczycielem akademickim. Konsultacje są organizowane zazwyczaj w godzinach niedogodnych dla studentów studiów niestacjonarnych, więc kontakt z nauczycielem akademickim, poza zajęciami dydaktycznymi, odbywa się głównie drogą elektroniczną. Nauczyciele zawsze podają swoje adresy mailowe. Niezwłocznie odpisują na maile od starostów grup i zazwyczaj na bieżąco na maile studentów.

Studenci kierunku mają możliwość korzystania z pracowni, która jest przeznaczona głównie dla kół naukowych działających przy Wydziale, ale także i dla innych zainteresowanych poza czasem przeznaczonym na zajęcia.

Studenci mają także swobodę w wyborze promotorów, którzy są otwarci na tematy prac dyplomowych proponowanych przez studentów, zgodnych z ich zainteresowaniami. Studenci podkreślają, iż czują wsparcie dla ich pracy naukowej zarówno przy pracach dyplomowych jak i działalności w ramach kół naukowych.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Sylabusy poszczególnych przedmiotów przewidują najczęściej zaliczenie i egzamin końcowy w formie pisemnej. W czasie wizytacji dla Zespołu Oceniającego przygotowano szeroki zestaw przykładowych zestawów egzaminacyjnych i testów. Pytania egzaminacyjne mają charakter pytań otwartych, a część egzaminów ma formę testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru. Zakres tematyczny jest wystarczająco szeroki, aby zweryfikować osiągnięte efekty kształcenia.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Skala odsiewu na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest podobna. Kształtuje się na wysokim poziomie, ponieważ po roku pierwszym na stacjonarnych studiach I stopnia osiągnęła poziom 42% (62/146 studentów), a na niestacjonarnych studiach I stopnia 37% (26/70 studentów). Władze Wydziału wskazują, że głównymi przyczynami odsiewu studentów są: nieuzyskanie zaliczenia semestru w przewidzianym terminie, niepodjęcie studiów i brak opłat (studia niestacjonarne).

Przyczyny odsiewu wymagają pogłębionej analizy przez władze Uczelni. Takie działania dają nadzieję na ograniczenia zjawiska odsiewu studentów.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

W Uczelni obowiązują uregulowania prawne w zakresie ustalania i wyboru tematów prac, wyboru recenzentów oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych, określone w Regulaminie Studiów (rozdz. VI oraz rozdz. VII). Student ma prawo wyboru opiekuna (promotora) pracy dyplomowej. Rada Wydziału zatwierdziła dokument: *Zasady zapisów do promotorów prac dyplomowych i magisterskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych* Uchwałą z dnia 5.11.2008 r. Rada Wydziału zatwierdziła dokument pt. *Wymagania stawiane pracom dyplomowym (licencjackim, inżynierskim i magisterskim)*. Dokument został umieszczony na stronie internetowej Wydziału, celem upowszechnienia opracowanych zasad wśród pracowników i studentów. Zasady zapisów do promotorów prac dyplomowych i magisterskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane są według następującego harmonogramu czynności: ogłoszenie zagadnień seminaryjnych poszczególnych pracowników wraz z listą promotorów oraz zapisy studentów, gdzie kryterium pierwszeństwa zapisu do wybranego promotora stanowi średnia ocen z dotychczasowego przebiegu studiów.

Analiza tematów prac dyplomowych obronionych w roku 2009 wskazuje, że szereg z nich nie było zgodnych z kanonem kierunku „zarządzanie”. Dotyczyło to w szczególności:

- **Okolo 8.6% prac licencjackich (12/139).** Przykładowe tematy takich prac: Przesłanki i kierunki rozwoju systemu ubezpieczeń w Polsce, Zmiany na rynku pracy w województwie opolskim po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej; Kapitał ludzki jako czynnik rozwoju regionu, Analiza metod przeciwdziałania bezrobociu na przykładzie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach, Analiza finansowa grupy TVN S.A., Kredyt bankowy jako sposób finansowania działalności gospodarczej w Polsce;
- **Okolo 18.2% prac inżynierskich (8/44).** Przykładowe tematy takich prac: Zobowiązania podatkowe i kontrola podatkowa w podatku dochodowym od osób fizycznych; Rola banku spółdzielczego w społeczności lokalnej na przykładzie Banku Spółdzielczego w Gogolinie, Znaczenie inwestycji zagranicznych w woj. opolskim i w Opolu; Rozwój obszarów wiejskich na Śląsku Opolskim w okresie transformacji;

- **Okolo 21.7% prac magisterskich (44/152).** Przykładowe tematy takich prac: Rynek pracy w powiecie strzeleckim; Zatrudnienie i migracje zarobkowe na obszarach wiejskich po akcesji Polski do Unii Europejskiej (Studium przypadku na przykładzie miejscowości Szare); Zatrudnienie i migracje zarobkowe na obszarach wiejskich po akcesji Polski do Unii Europejskiej (Studium przypadku na przykładzie miejscowości Dziekaństwo); Lokalna polityka gospodarcza na podstawie gminy Prudnik; Migracje zagraniczne a rynek pracy w województwie opolskim po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej; Procesy migracyjne w powiecie kłodzkim; Ekonomiczne determinanty i skutki migracji zagranicznych na przykładzie wybranej miejscowości; Algorytmy rozpoznawania twarzy; Ruchy wędrowkowe w Polsce będące konsekwencją II wojny światowej w latach 1944-1948; Bank centralny a stabilność systemu finansowego; Zamknięte fundusze inwestycyjne na rynku finansowym w Polsce.

W Regulaminie Studiów w Politechnice Opolskiej uchwalonym przez Senat w dniu 22 kwietnia 2009 r. kwestie dotyczące ukończenia studiów reguluje rozdział 8. Końcowy wynik studiów opisany w §33 wyliczany jest jako średnia ważona trzech ocen: średniej z toku studiów (0.60), oceny pracy dyplomowej (0.2), oceny egzaminu dyplomowego (0.2). W §33 pkt. 1 definiowana jest średnia z toku studiów jako średnia arytmetyczna wszystkich średnich semestralnych. Średnia semestralna (§14 pkt. 2 i 3) jest wyliczana jako średnia arytmetyczna prosta z ocen uzyskanych z przedmiotów przewidzianych w programie studiów. Różna liczba przedmiotów w poszczególnych semestrach studiów powoduje, że ta sama ocena uzyskana w różnych semestrach będzie liczona do ostatecznej średniej z toku studiów z różną wagą. Wyższą wagę pojedyncza ocena uzyskuje dla semestru VII, ponieważ liczba ocen z planowanych przedmiotów jest najmniejsza. Regulamin studiów nie reguluje sytuacji indywidualnych przesunięć realizacji poszczególnych przedmiotów pomiędzy semestrami, co będzie miało wpływ na średnią semestralną, a w końcowej sytuacji na średnią z toku studiów. Propozycją Zespołu Oceniającego jest wyznaczanie średniej z toku studiów jako średniej arytmetycznej z wszystkich ocen studiów, bez przeliczania poprzez średnią semestralną.

Zakres uregulowań formalnych, w tym zasad dyplomowania za pomocą procedur, jest bardzo szeroki. Powinien on zapewnić prawidłowy proces dyplomowania, ale brak konsekwencji w zatwierdzaniu tematyki prac powoduje, że część z nich nie mieści się w kanonie kierunku „zarządzanie”. W powyższych procedurach brak jest także działań zapobiegających plagiatom. Strona merytoryczna i metodologiczna szeregu prac nie spełnia, przyjętych powszechnie w sektorze szkół wyższych, wymagań stawianych pracom dyplomowym. Dotyczy to w szczególności braku sformułowania celu pracy, co skutkuje niewłaściwą strukturą pracy i nie pozwala zweryfikować zamierzenia badawczego autora pracy, pomijania opisu instrumentów badawczych zastosowanych w celu rozwiązania podjętego problemu praktycznego, zbyt ogólnej analizy opisywanego problemu, bez próby zestawienia jego słabych i mocnych stron oraz choć ogólnie przedstawionej oceny (eliminuje to szansę na „twórcze myślenie studenta”), bardzo lakonicznych recenzji, często bez merytorycznego uzasadnienia, czy identyfikowanego zjawiska zawyżania ocen prac.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Sformułowane efekty kształcenia w opisie sylwetki absolwenta zwracały uwagę na wiedzę, którą absolwent uzyskuje, jeżeli zrealizuje cały program przewidziany standardami kształcenia oraz umiejętności i kwalifikacje. Realizacja aktywnych form kształcenia (ćwiczeń, laboratoriów), a także projektów, praktyk oraz pracy dyplomowej, która jest w przewidziana w programie studiów, zapewniają, w wystarczającym stopniu, nabycie przewidzianych w standardach efektów kształcenia. Plany i programy studiów oraz sposób ich realizacji, ze znaczącym udziałem zajęć praktycznych, pozwalają na nabywanie przez studentów umiejętności i doświadczenia.

Zdefiniowane przez Wydział efekty kształcenia na kierunku „zarządzanie” są zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

W programie studiów realizowane metody dydaktyczne mają na celu pełne przyswojenie przez studentów treści merytorycznych z wykładanych przedmiotów, przygotowanie do samodzielnego rozwiązywania problemów i efektywne uczestniczenie w pracy zespołowej. Są to wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i seminaria. *Zbyt mały nacisk położony jest na prace o charakterze projektowym, dzięki którym studenci mogliby w stopniu jeszcze większym, zdobyć wiedzę i umiejętności praktyczne, co ułatwiłoby im przyszłe zatrudnienie.*

Program studiów nie przewiduje metod kształcenia na odległość.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów

Wszystkie sylabusy dostępne są dla studentów w serwisie internetowym Uczelni. Treści programowe i oczekiwane efekty są ujęte niezależnie dla stacjonarnej i niestacjonarnej formy kształcenia, a zawarte w nich treści nie są jednakowe. Dodatkowo część ćwiczeń na studiach stacjonarnych zamieniono na studiach niestacjonarnych na formę seminaryjną, zmieniając zawartość treści programowych. W sylabusach dotyczących wszystkich przedmiotów brak informacji o przedmiotach wprowadzających i wymaganiach wstępnych. W kilku przypadkach przedstawiona literatura nie wskazuje wydawnictwa, ani roku wydania. W warunkach zaliczenia przedmiotu są wpisy typu *test pisemny bądź ustny* (np. Podstawy prawa, Ochrona własności intelektualnej).

Sylabusy przedmiotów powinny zostać ponownie opracowane: bez podziału na studia stacjonarne i niestacjonarne z jednakowymi treściami kształcenia. Powinny charakteryzować się jednakową formą i wypełniać wszystkie wymagania zalecane przez PKA.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Studencka praktyka zawodowa na kierunku „zarządzanie” jest obowiązkowa i powinna trwać nie krócej niż 3 tygodnie. W Uczelni obowiązują uregulowania dotyczące

organizacji i zaliczania praktyk pod nazwą Regulamin Praktyk Studenckich. Program praktyki powinien pozwolić na praktyczną weryfikację wiedzy nabytej podczas studiów oraz pozwolić studentom na czynne uczestniczenie w życiu organizacji.

Opiekunowie praktyk powołani spośród nauczycieli akademickich realizują następujące zadania: opracowanie ramowego programu, organizacji i harmonogramu praktyki, nadzór dydaktyczny oraz kontrola przebiegu praktyki, potwierdzenie sprawozdania z praktyki, wpisanie do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta noty o zaliczeniu praktyki, prowadzenie dokumentacji organizacyjnej (rejestr) praktyk studenckich.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest potwierdzenie jej odbycia w pełnym wymiarze czasu w terminie wynikającym z harmonogramu studiów. Student zobowiązany jest do sporządzania sprawozdania z praktyki, w którym opisuje zakres czynności wykonanych w poszczególnych tygodniach jej trwania. Sprawozdanie to zostaje potwierdzone przez opiekuna praktyk z ramienia przedsiębiorstwa, w którym miała miejsce praktyka, oraz przedstawione do akceptacji opiekunowi praktyk z ramienia Wydziału. Zaliczenie praktyki potwierdza się w indeksie i karcie okresowych osiągnięć studenta na ostatnim semestrze studiów. Student może zostać zwolniony z obowiązku odbycia praktyki, jeżeli udokumentuje zatrudnienie w przedsiębiorstwie zgodnie z kierunkiem studiów lub samodzielnie prowadzi działalność gospodarczą. Decyzję o zwolnieniu z praktyki podejmuje ostatecznie Prodziekan ds. studenckich na podstawie pozytywnej opinii opiekuna praktyk studenckich.

Zakres czynności wykonywanych w trakcie praktyki był zgodny z celem i zakresem programu praktyk studenckich.

Program praktyk i system ich kontroli pozwalają na praktyczne zweryfikowanie wiedzy nabytej podczas studiów. W wielu przypadkach, ułatwiają ponadto sformułowanie tematu i zakresu pracy dyplomowej oraz uzyskanie doświadczenia związanego z przyszłym zatrudnieniem.

Realizacja praktyk zawodowych przebiega prawidłowo.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

W Uczelni realizacja zajęć dydaktycznych odbywa się w blokach 2 lub 4 godzinnych. Zdaniem Zespołu Oceniającego bloki wykładowo-ćwiczeniowe maksymalnie do 4 godzin są efektywne, ponieważ dla wielu wykładów, 10 lub 16 godzinnych, całość materiału jest realizowana tylko w czasie trzech lub czterech spotkań. W planach studiów powinny dominować bloki dwugodzinne. Harmonogram zajęć przewiduje ich realizację w kilku budynkach dydaktycznych, gdzie przerwy 5-10 minutowe nie wystarczają na przejście do sąsiednich budynków (200-500 m). *Konieczne jest wyeliminowanie takich sytuacji.* Realizacja programu niestacjonarnych studiów I stopnia w rozkładzie na 7 semestrów daje możliwość zmniejszenia liczby zjazdów w semestrze.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wizytacje zajęć wykazały, na ogół, poprawny poziom merytoryczny i metodyczny prowadzonych zajęć. W przypadku niektórych zajęć dydaktycznych, stwierdzono ich wyraźnie podręcznikowy charakter, a inne nie respektowały zasad dydaktyki szkoły wyższej.

Niesprawności zidentyfikowane w toku oceny hospitowanych zajęć dydaktycznych, powinny być przedmiotem analizy władz Wydziału.

Analiza i ocena kryteriów w obszarze dydaktyki pozwala na wskazanie następujących silnych stron Wydziału i kształcenia prowadzonego na kierunku „zarządzanie”:

- dobrze sformułowanych i uszczegółowionych sylwetek absolwenta kierunku i realizowanych w jego ramach specjalności,
- realizowania, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, wymagań kwalifikacyjnych deklarowanych w sylwetce absolwenta,
- przyjęcia planów i programów kształcenia, które są zgodne ze standardami określonymi dla kierunku „zarządzanie”..

Słabymi stronami w tym obszarze oceny są:

- przeciętny poziom prac dyplomowych, a zwłaszcza magisterskich, z których znaczna część nie mieści się w kanonie kierunku „zarządzanie”,
- studiowanie osób niepełnosprawnych jest bardzo utrudnione.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia

Zarządzeniem nr 73 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 20 listopada 2009 r. wprowadzony został System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Opolskiej. Wszystkie procedury są udostępnione dla studentów na stronach internetowych Uczelni. Wewnętrzny system zapewniania jakości obejmuje następujące elementy:

- okresowe przeglądy planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji). Rektor Politechniki Opolskiej powołuje Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia a dziekani Pełnomocników Dziekanów. Plany studiów dla nowopowolywanych kierunków oraz zmiany dokonywane w dotychczasowych planach są zatwierdzane przez Rady Wydziałów, a opiniowane przez pełnomocnika ds. jakości kształcenia i komisję Senatu ds. dydaktycznych, pod kątem zgodności planów studiów ze standardami kształcenia i wytycznymi ustalonymi przez Senat Politechniki Opolskiej.
- ocenianie studentów, z punktu widzenia stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz wyników kształcenia, sprowadzające się do: weryfikacji wiedzy, które odbywa się w trakcie zorganizowanych sesji egzaminacyjnych, kontroli, której podlegają prace egzaminacyjne o charakterze testowym, eseje i projekty. Bardzo mało jest egzaminów ustnych (informacja ze spotkania ze studentami oraz z sylabusów).
- zapewnienie wysokiej jakości kadry dydaktycznej, przez efektywne stosowanie okresowych ocen pracowników, hospitacji zajęć, ankietyzację pracowników przez studentów. Ocena okresowa nauczycieli odbywa się zgodnie z wymogami ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* z 2005 r. Szczegółowe uregulowania w Uczelni w tym zakresie formułuje *System Zapewnienia Jakości Kształcenia*, który między innymi odnosi się do ankietyzacji zajęć dydaktycznych i oceny nauczyciela w obszarze

dydaktyki. Studenci są proszeni o wypełnienie anonimowej ankiety oceny nauczyciela akademickiego. Po wykonaniu indywidualnych ocen pracownika, oceny – w formie sprawozdania – przekazywane są do prorektora ds. studenckich oraz właściwemu dziekanowi i jego pełnomocnikowi ds. jakości kształcenia (materiały te mają charakter poufny).

- formy wsparcia studentów, które sprowadzają się do informacji o uzyskiwanych od nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji. Wsparcie pracy studenta odbywa się przede wszystkim za pomocą forum internetowego.

Analiza i ocena wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, pozwala zauważyć, że o strony proceduralnej, funkcjonalnej i strukturalnej jest to dobrze rozwinięty system, aczkolwiek wymaga dalszego doskonalenia. Szczególnej uwagi wymaga najsłabsze jego ogniwo, jakim jest aspekt instrumentalny.

Podstawową niesprawnością wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest kontrola jakości prac dyplomowych oraz ich zakresu tematycznego. Niezadowolający poziom niektórych prac dyplomowych spowodowany jest brakiem odpowiedniego nadzoru ze strony promotorów w ramach całego procesu powstawania pracy oraz nie respektowaniem, przyjętych w Uczelni, wymagań stawianych pracom dyplomowym.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

W Uczelni, zgodnie z w/w Zarządzeniem Rektora, studenci oceniają nauczycieli Akademickich podczas ankietyzacji. Rektor w porozumieniu z prorektorami i dziekanami wydziałów wyznacza, co semestr kierunki, na których zostanie przeprowadzona ankietyzacja. Taki proces ankietyzacji nie ma charakteru powszechnego i systematycznego. Nie obejmuje wszystkich zajęć, jedynie te wskazane przez odpowiednie gremium decyzyjne Szkoły.

Ankieta jest przeprowadzana w formie papierowej, a za jej przebieg odpowiada Dział Kształcenia. Studenci oceniają poprzez ankiety głównie wykładowców (aż 11 pytań z 14 dotyczy oceny nauczycieli akademickich, zaledwie 3 dotyczą prowadzonych przedmiotów). Studenci nie wiedzą, co dzieje się z wynikami ankiet, ale wierzą, iż ktoś analizuje je i wyciąga wnioski, dlatego chętnie oceniają pracowników Uczelni. W rzeczywistości opracowanie zestawienia wyników ankiet trafiają do Rektora oraz kierowników podstawowych jednostek administracyjnych. Na ostatnim Senacie zostały przedstawione wyniki ankiet 10 najlepiej ocenionych nauczycieli jednego z kierunków. Władze Uczelni dążą do publikacji wyników 10 najlepiej ocenionych wykładowców na każdym z kierunków. Ich dążenia są wstrzymywane z powodu dezaprobaty ze strony nauczycieli akademickich.

Studenci Politechniki Opolskiej, mimo takiej potrzeby, nie mają możliwości oceny pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, a także jednostek organizacyjnych poza samorządem studenckim (członkowie prezydium samorządu przeprowadzają przygotowaną przez siebie ankietę, która dotyczy ich działalności).

W rzeczywistości procedury dotyczące zapewniania jakości kształcenia, w opinii studentów, funkcjonują prawidłowo.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W Politechnice Opolskiej zadania monitorowania losów absolwentów, kontaktu z firmami prowadzi Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Oprócz swej statutowej działalności, Inkubator podejmuje różne formy wspierania działań absolwentów Uczelni, w szczególności przez nawiązywanie kontaktów z przedsiębiorcami, gromadzenie informacji o kursach, stypendiach, studiach podyplomowych i studiach zagranicznych, a także pomaganie studentom i absolwentom Uczelni w planowaniu kariery zawodowej.

Konieczne jest dalsze doskonalenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w szczególności w odniesieniu do poprawy jakości oraz zatwierdzania zakresu tematyki prac dyplomowych. Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości jest jednostką ogólnouczelnianą i wypełnia swoje zadania statutowe.

Część IV. Nauczyciele akademicy.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Tabela nr 3. Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy				
Profesor	5(3)	2 (2)	1	2 (1)	
Doktor habilitowany	17(4)	7(3)	3(1)	7	
Doktor	53 (17)	39 (15)	13 (2)	1	
Pozostali	21	8	12		1
Razem	96 (24)	56(20)	29 (3)	10 (1)	1

*) w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji w większości zatrudnieni są na podstawie mianowania, wskaźnik ten wynosi bowiem 58,3% ogólnej liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych na tym Wydziale. Na umowę o pracę w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy zatrudnionych jest 30,2% nauczycieli akademickich Wydziału. Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych na Wydziale wynosi 22,9%.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
-----	-----------	-------------	------------------

2005	9 (9)	1 (1)	
2006	5 (5)		
2007			
2008	2 (2)	1 (1)	
2009	2 (2)		
Razem	18 (18)	2 (2)	

W Uczelni obserwuje się rozwój kadry naukowej, bowiem 18 osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uzyskało w okresie ostatnich 5-ciu latach stopień naukowy doktora, jednak tylko 2 osoby stopień naukowy doktora habilitowanego.

Władze Wydziału deklarują, że polityka kadrowa jest nastawiona na rozwój kadry zarówno doktorskiej, jak i tzw. samodzielnej. W ciągu ostatnich 5 lat na Wydziale obroniono wprawdzie 18 prac doktorskich, z czego jednak w ostatnich 3 latach tylko 4, czyli tempo awansów naukowych wyraźnie maleje. Brak jest jednak informacji, czy obrony prac doktorskich w najbliższym czasie pozwolą uzupełnić braki kadrowe w tej grupie nauczycieli specjalizujących się w zakresie kierunku studiów „zarządzanie”.

W ostatnich 5 latach spośród pracowników Wydziału 2 osoby uzyskały stopnie doktora habilitowanego, z czego jedna weszła w skład minimum kadrowego mając dorobek w dziedzinie związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Według Raportu Samooceny aktualnie rozprawy habilitacyjne finalizują trzy osoby, z których tylko jedna będzie mogła być zaliczona do minimum kadrowego do grona osób mających dorobek naukowy w zakresie „zarządzania”. Ponieważ aktualnie brakuje w grupie samodzielnej kadry na studiach drugiego stopnia aż 3 osób mających dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów, brak jest perspektyw szybkiego wypełnienia tej luki.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku: - formalno-prawnych

Aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie” w Politechnice Opolskiej, zostały podpisane na początku roku akademickiego. *Znajdują się one w odrębnych segregatorach, a nie jak być powinno w aktach osobowych tych osób.*

Zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich, wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby – za wyjątkiem 2 osób - spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.), spełnią wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

Wszystkie wyżej wymienione osoby spełnią również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzą osobiście na kierunku „zarządzanie”, co najmniej 60

godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji do minimum kadrowego na ocenianym kierunku przedstawił 24 nauczycieli akademickich. Do minimum kadrowego w grupie nauczycieli akademickich z dorobkiem w zakresie kierunku „zarządzanie” zaliczono dwie osoby, a z dorobkiem w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem - trzy. W tej grupie do minimum kadrowego nie zostały zaliczone dwie osoby.

W grupie doktorów do minimum kadrowego posiadających dorobek naukowy w zakresie akredytowanego kierunku studiów zaliczono cztery osoby, a w gronie nauczycieli akademickich z dorobkiem w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem – dziewięć. Do minimum kadrowego w tej grupie nie zostały zaliczone cztery osoby.

Uwzględniając wymogi formalne oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego kierunku „zarządzanie” należy stwierdzić, że Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej nie spełnia wymagań dotyczących minimum kadrowego związanych z prowadzeniem studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia, (Dz. U. Nr. 144, poz. 1048, z późn. zm.). Brak jest odpowiedniej liczby nauczycieli mających dorobek naukowy w zakresie tego kierunku studiów – do spełnienia wymogów dotyczących studiów drugiego stopnia brak jest trzech nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego z dorobkiem w zakresie ocenianego kierunku, a do spełnienia wymogów dotyczących studiów pierwszego stopnia – jednego doktora z takim dorobkiem.

Załącznik Nr 5a - Minimum kadrowe dla studiów I i II stopnia

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „zarządzanie”, do liczby studentów na tym kierunku **jest spełniony** (nie może być mniejszy niż 1:180 - § 11 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.) i **wynosi 1:55. (987 studentów i 18 pracowników zaliczonych do minimum kadrowego)**

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Obsada zajęć, w istotnej części przypadków, nie jest zgodna z posiadanym dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Dotyczy to zwłaszcza tych pracowników, którzy nie zostali zaliczeni do minimum kadrowego z uwagi na brak dorobku naukowego

dotyczącego kierunku „zarządzanie”, a prowadzą zajęcia z przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Liczba takich przypadków w Politechnice Opolskiej budzi uzasadniony niepokój.

W większości przypadków obciążenie zajęciami pracowników jest prawidłowe, to jednakże w 5 przypadkach liczba zajęć prowadzonych przez jednego pracownika przekracza 500 godzin rocznie, co należy uznać za zdecydowanie nadmierne.

Na ocenianym kierunku brak jest oferty zajęć prowadzonych w języku angielskim lub innym języku kongresowym przez wykładowców zagranicznych.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Na spotkaniu z nauczycielami akademickimi Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej, uczestniczyło wielu pracowników. Opinie prezentowane przez kadrę nauczającą dotyczyły następujących problemów:

- zmian w ustawie „Prawo o szkolnictwie wyższym” i ich wpływie na funkcjonowanie Wydziału oraz akredytowanego kierunku studiów,
- roli i zadań Państwowej Komisji Akredytacyjnej w zapewnieniu jakości kształcenia,
- zasad tworzenia Krajowych Ram Kwalifikacji i skutków, jakie spowodują w procesie tworzenia planów i programów kształcenia,
- zasad finansowania kierunków zamawianych przez Ministerstwo,
- reguł finansowania uczelni wyższych w kontekście wymuszania wysokiej jakości kształcenia,
- centralizacji a decentralizacji decyzji dotyczących jakości kształcenia przez podmioty sektora szkół wyższych.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkieteczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzoneteczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). Dokumenty te są ponumerowane. Wteczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie, zaś wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicy odbyli szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

We wszystkichteczkach osób stanowiących minimum kadrowe znajdują się aneksy do aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy, których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. Znajduje się w nich informacja o Uczelni stanowiącej dla nich podstawowe miejsce pracy w rozumieniu przepisów ustawy. W aktualnie zawieranych umowach o pracę oraz aktach minowania informacja taka również się znajduje.

Wydział Zarządzanie i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej nie spełnia wymagań kadrowych związanych z prowadzeniem studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich na kierunku „zarządzanie”. O ile liczebnie kadra jest wystarczająca, to jednakże brak jest odpowiedniej liczby nauczycieli mających dorobek naukowy w zakresie tego kierunku studiów. Biorąc pod uwagę politykę kadrową Wydziału i zamierzenia dotyczące rozwoju własnej kadry naukowej, brak jest perspektyw uzupełnienia tej luki w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich w perspektywie najbliższych lat. Problem braku minimum kadrowego przekłada się na obsadę zajęć dydaktycznych, która w szeregu przypadkach budzi uzasadnione zastrzeżenia.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

- 1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.*

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji ma trzecią kategorię naukową przyznaną przez Radę Nauki i zatwierdzoną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Badania naukowe na Wydziale prowadzone są w 10 katedrach i w 1 instytucie. Na podstawie informacji zawartych w Raporcie Samooceny, a także dodatkowych informacjach uzyskanych w trakcie wizytacji, głównym źródłem finansowania badań są środki na badania własne i statutowe, których suma w ostatnich trzech latach wyniosła 447 tys. zł. Z grantów uzyskano 342 tys. zł, przy czym ogromną część stanowiły środki uzyskane w 2009 r. (286 tys. zł). W okresie 3 lat realizowano 5 grantów, z których 3 były to granty promotorskie. W Raporcie Samooceny podano, że w ramach programu FORESIGHT uzyskano 1 775 tys. zł, jednak brak jest informacji, na czym polegał udział Wydziału w realizacji tego przedsięwzięcia.

W ostatnich 3 latach Wydział zorganizował trzy konferencje, które mają charakter cykliczny i których tematyka jest powiązana z dziedziną zarządzanie. Pierwsza dotyczy problemów rozwoju regionalnego, druga uwarunkowań demograficznych rozwoju Śląska i trzecia komputerowo zintegrowanego zarządzania.

Tematyka prac badawczych prowadzonych na Wydziale koncentruje się w głównie na problematyce zrównoważonego rozwoju regionu w wymiarze społecznym, gospodarczym oraz ekologicznym, jak również na analizie zarządzania finansami przedsiębiorstwa, a także zarządzania ryzykiem i tworzenia wartości dodanej w procesach logistycznych. Tematy badań dotyczą zwłaszcza następujących zagadnień szczegółowych: regionalnych problemów społecznych i demograficznych, procesów przestrzenno-gospodarczych, foresightu regionalnego, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, problemów lokalnego rynku pracy, zrównoważonego rozwoju gospodarczego, finansów przedsiębiorstw, zarządzania ryzykiem oraz etyki gospodarczej Orientu.

Z przeglądu tematyki badawczej wynika stosunkowo niewielki udział badań bezpośrednio związanych z kanonem kierunku „zarządzanie”. Większość badań dotyczy szeroko rozumianej dziedziny tego kierunku studiów. Potwierdza to analiza szczegółowych tematów badań statutowych i własnych. Np. w 2009 r. na ogólną liczbę 25 tematów prac

statutowych i własnych tematy, które można uznać jako związane z zakresem kierunku studiów stanowiły ok. 1/3 ogółu tych prac. Skromna liczba tematów badań naukowych prowadzonych w zakresie tematyki bezpośrednio związanej z kierunkiem studiów potwierdza zgłoszone wyżej uwagi dotyczące braków kadrowych w specjalnościach naukowych związanych z zakresem kierunku „zarządzanie”.

Liczba publikacji pracowników Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji w ciągu ostatnich 3 lat obejmuje 700 pozycji w tym blisko 600 związanych z kierunkiem studiów. Wśród ogólnej liczby publikacji największy udział mają rozdziały w monografiach lub monografie. **Natomiast liczba publikacji w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej stanowi znikomy procent ogólnej liczby prac (łącznie za trzy lata zaledwie 6, tj. mniej niż 1% ogółu).** Także publikacje w recenzowanych czasopismach o zasięgu krajowym stanowią ok. 12% ogólnej liczby publikacji. Tak, więc, dorobek naukowy kadry Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji w większości przypadków nie funkcjonuje w szerszym obiegu, zwłaszcza międzynarodowym. Podniesienie jakości prac naukowych, które mogą być upowszechnienia w publikacjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym powinno być jednym z priorytetów polityki naukowej władz Wydziału i Uczelni.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Studenci kierunku „zarządzanie” mają możliwość zrzeszania się w organizacjach studenckich w tym w kołach naukowych. W Politechnice Opolskiej istnieje prawie 40 kół o różnej tematyce zainteresowań, celach i profilu działalności. Studenci „zarządzania” mają prawo członkostwa w każdej z nich. Na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji istnieją 3 koła naukowe, w tym jedno ściślej związane z kierunkiem „zarządzanie”.

W działalność uczelnianych organizacji studenckich angażują się głównie studenci studiów stacjonarnych. Nie ukrywają jednak małego zainteresowania jakąkolwiek działalnością poza obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi. Chcą uzyskać odpowiednie wykształcenie, nie zaś angażować się w działalność naukową czy organizacyjną w Politechnice. Studenci działający w kołach naukowych otrzymują wsparcie zarówno merytoryczne jak i finansowe ze strony Uczelni. Jest ono wystarczające, studenci mogą realizować swoje plany, są wspierani i motywowani przez pracowników Wydziału.

Nie została przedstawiona dokumentacja świadcząca o prowadzeniu badań naukowych przez studentów, choć podobno są angażowani do pomocy w badaniach prowadzonych przez pracowników Politechniki.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Współpraca międzynarodowa ogranicza się właściwie do krótkookresowych wyjazdów pracowników oraz wyjazdów studentów na jedno- bądź dwusemestralne studia. W ciągu 3 lat z wyjazdów tych skorzystało 24 pracowników i 78 studentów. Brak jest natomiast informacji o przyjazdach pracowników i studentów z ośrodków zagranicznych, a także o wspólnie realizowanych tematach badawczych i konferencjach. W Raporcie samooceny wspomina się o nawiązaniu współpracy z Politechniką Pekingską w ramach projektu Instytutu

Konfucjusza, ale brak jakiejkolwiek informacji, na czym ta współpraca ma polegać nie mówiąc o ewentualnych oczekiwanych rezultatach.

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji prowadzi działalność naukową, która jest niezbędna do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie”. Tematyka prac badawczych tylko w mniejszości dotyczy obszarów nauki, które można zaklasyfikować jako mieszczące się bezpośrednio w zakresie kierunku „zarządzanie” zaś większość badań jest prowadzona w dziedzinach powiązanych z tym kierunkiem. W ogromnej większości publikowany dorobek naukowy ma charakter lokalny, o czym świadczy znikoma liczba publikacji w wydawnictwach z tzw. listy filadelfijskiej. Brak jest także rozwiniętej współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi potwierdzonej wspólnie realizowanymi tematami badawczymi (współpraca zagraniczna ogranicza się do wyjazdów kadry i studentów).

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych

Baza dydaktyczna Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji obejmuje pomieszczenia znajdujące się aż w 7 budynkach. Głównym budynkiem Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji jest obiekt o powierzchni 826 m², mieszczący się w Opolu przy ul. Waryńskiego 4. Do działalności dydaktycznej wykorzystywane są pomieszczenia znajdujących się w 3 budynkach przy ul. Luboszyckiej 3, 7, 9A zlokalizowanych w pobliżu budynku głównego. Ponadto do celów dydaktycznych wykorzystywane są pomieszczenia w 3 innych budynkach: przy ul. Ozimskiej 75, Prószkowskiej 76 i w budynku głównym Politechniki przy ul. Mikołajczyka 5, znajdujących się w pewnej odległości od budynku głównego Wydziału.

Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w standardowe urządzenia audiowizualne, albo dostępne są na zasadzie przenośnej. Łącznie liczba pomieszczeń dydaktycznych, jak również ich wyposażenie są wystarczające dla procesu dydaktycznego przy obecnej liczbie studentów Wydziału. Rozproszenie powierzchni dydaktycznych stwarza pewne problemy logistyczne związane z organizacją dydaktyki.

Biblioteka Wydziału znajduje się w budynku przy ul. Luboszyckiej 7. Biblioteka funkcjonuje w sieci biblioteczno – informacyjnej Politechniki Opolskiej. Podstawą sieci jest Biblioteka Główna Politechniki. Zakres tematyczny jej zbiorów obejmuje między innymi, zarządzanie oraz dziedziny pokrewne, jak np. ekonomia, prawo. Biblioteka Wydziałowa funkcjonuje na zasadzie podręcznej czytelnicy z wolnym dostępem do księgozbioru. Zbiory obejmują pozycje, zarówno polskie jak i obcojęzyczne, zgodne z profilem kształcenia. W chwili obecnej księgozbiór Biblioteki liczy: ponad 3,3 tys. woluminów. Na miejscu można skorzystać z internetowych baz danych. Czytelnicy mają dostęp do pełnotekstowych czasopism i książek elektronicznych w bazach: SPRINGER, EBSCO, ELSEVIER, PROQUEST i KNOVEL.

Biblioteka Wydziałowa tworzy własną komputerową kartotekę obejmującą polskie pozycje w zakresie organizacji i zarządzania. Z bezpośredniego oglądu biblioteki w trakcie

wizytacji wynika, że pewnym problemem może być stosunkowo niewielka powierzchnia czytelni oraz zaledwie 3 stanowiska komputerowe. Władze Wydziału zapewniają, że od najbliższego roku akademickiego na potrzeby biblioteki zostanie przeznaczona sąsiadująca z nią sala dydaktyczna, co powinno istotnie poprawić jej warunki lokalowe.

Baza dydaktyczna Wydziału, tak od strony powierzchni, liczby sal, ich dostosowania do potrzeb dydaktycznych oraz wyposażenia, a także księgozbiór znajdujący się w bibliotece i czytelni, odpowiadają potrzebom prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie”.

Identyfikowanym problemem jest dostępu do księgozbiorów bibliotecznych, który jest niewspółmiernie mały w stosunku do liczby studentów studiujących kierunek „zarządzanie”.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Studenci mimo nienowoczesnej bazy dydaktycznej są z niej zadowoleni. Nie zgłaszają żadnych uwag odnośnie wyposażenia sal dydaktycznych i sportowych. Studenci nie odczuwają braku kawiarni, bufetu czy stołówki studenckiej. W pobliżu budynków Wydziału znajduje się kilka bufetów, co jest w ich opinii satysfakcjonujące. Rzadko korzystają z bezprzewodowej sieci internetowej, a trzy stanowiska komputerowe w bibliotece wydziałowej są dla nich wystarczające. Zauważają jedynie brak dostosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wiedzą, iż z tego powodu osoby takie potrzebujące specjalnego zaplecza, nie podejmują studiów z zakresu zarządzania na Politechnice Opolskiej.

Studenci nie zgłaszają także uwag, co do zaplecza socjalnego. Są zadowoleni z tego, co oferuje Uczelnia. W opinii studentów domy studenckie nie są nowoczesne ani komfortowe. Jednak niski koszt mieszkania w akademiku oraz usytuowanie budynków na terenie głównego kampusu Politechniki są czynnikami decydującymi dla studentów.

Studenci mają możliwość korzystania z dobrze wyposażonej biblioteki wydziałowej i są zadowoleni z jej zasobów. Biblioteka wydziałowa będzie podczas tegorocznej przerwy wakacyjnej rozbudowywana.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd działa na podstawie *Regulamin Samorządu Studenckiego Politechniki Opolskiej*. Zgodnie z art.202 ust.4 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym, Senat Politechniki Opolskiej podjął uchwałę o zgodności w/w regulaminu z ustawą i Statutem Uczelni. Regulamin nie budzi większych zastrzeżeń. Jednak dokument ten w ocenie studentów jest chaotyczny, niezrozumiały i studenci mają problem z jego interpretacją. Obecne prezydium Samorządu przygotowało projekt nowego regulaminu samorządu studentów, który poddany został do konsultacji w środowisku akademickim Uczelni.

Według *Zarządzenia nr 73/2009 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice*

Opolskiej studenci powinni opiniować plany i programy kształcenia przed przyjęciem ich przez Radę Wydziału. Na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji organ samorządu studentów nie opiniuje planów i programów kształcenia. Zdaniem władz Wydziału swoją opinię studenci wyrażają podczas głosowania na Radzie Wydziału, co jest niezgodne z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przedstawiciele wydziałowego organu samorządu studenckiego poświadczają podpisem akceptację przedłożonych im kart planów studiów. Jednakże robią to automatycznie, gdyż twierdzą, iż nie czują się kompetentni w ocenie tych dokumentów.

Uczelnia stwarza dobre warunki do działalności organów Samorządu Studenckiego. Ogólnouczelniana jednostka posiada dobrze wyposażoną, w sprawny sprzęt biurowy, siedzibę. Organ wydziałowy Samorządu nie posiada oddzielnego biura. Jak inne organizacje studenckie działające na WZiIP mają możliwość korzystania z wyznaczonej sali dydaktycznej. Kontakt z przedstawicielami Samorządu wydziałowego mają głównie drogą elektroniczną.

Jak dotąd Samorząd wykazuje się niewielką liczbą inicjatyw innych niż kulturalno-rozrywkowe. W ocenie studentów jest jednostką dość mało rozpoznawalną.

Władze Uczelni zapewniają środki finansowe na funkcjonowanie Samorządu oraz uczelnianych organizacji studenckich. Przeznaczone środki są wystarczające dla studentów, ich plany są możliwe do zrealizowania. Członkowie organów Samorządu studentów ogólnouczelnianych jak i wydziału zapewniają o bardzo dobrym kontakcie z władzami i poczuciu wsparcia z ich strony.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Nie zostały przedstawione jakiegokolwiek dokumenty potwierdzające, iż Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Politechniki Opolskiej był ustalany przez Rektora w porozumieniu z uczelnianym organem Samorządu Studenckiego, co powinno mieć miejsce zgodnie z art.186 ust.1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Świadczenia pomocy materialnej przyznaje Wydziałowa Komisja Stypendialna. Nie zostały przedstawione żadne dokumenty świadczące o przekazaniu uprawnień przez Dziekana w/w komisji. Wydziałowy organ Samorządu Studenckiego nie wnioskuje o powołanie Komisji Stypendialnej, lecz powołuje ją Dziekan Wydziału z własnej inicjatywy. Studenci są delegowani do komisji i stanowią ustawowo gwarantowaną większość składu. Jednakże Dziekan, w drodze decyzji o powołaniu Wydziałowej Komisji Stypendialnej dla studentów Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji na dany rok akademicki, sam ustala przewodniczącego tego organu – pracownika Uczelni. Nie jest to dobra praktyka.

Studenci dzięki swoim reprezentantom w Komisji mają poczucie przejrzystości systemu przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Świadczenia wypłacane są regularnie, bez zbędnych opóźnień.

Na Wydziale upublicznione są listy z danymi osób oraz kwotami, jakie otrzymują w ramach stypendiów naukowych. Sytuacja taka nie powinna mieć miejsca z uwagi na ochronę

danych osobowych. Listy powinny być tworzone z zachowaniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Studenci otrzymują decyzję w sprawie przyznania lub nie przyznania świadczenia, która zawiera uzasadnienie oraz pouczenie o trybie odwoławczym.

3. *Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.*

Studenci są zadowoleni ze studiów odbywanych w Politechnice Opolskiej. Pozytywnie oceniają zaplecze dydaktyczne i socjalne Uczelni. Odczuwają brak punktów xero lub automatów, gdzie mogliby wykonać kopię materiałów dydaktycznych. Są także zadowoleni z programów nauczania na kierunku „zarządzanie”. Odczuwają brak praktyk w planach na studiach niestacjonarnych oraz niewystarczającą ich ilość na studiach stacjonarnych. Mówią o dużo gorszym przygotowaniu praktycznym niż teoretycznym do wykonywanego zawodu.

Studenci studiów niestacjonarnych zwracają uwagę na brak możliwości wyboru języka obcego w ramach lektoratów. Grupie dziekańskiej zostają przypisane zajęcia z języka, jaki zadeklarowało większość studentów w danej grupie. Z uwagi na tę sytuację istnieje także duża rozpiętość poziomu w ramach jednej grupy.

Studenci odczuwają brak informacji dotyczących ewaluacji nauczycieli akademickich. Mówią o staranności w wypełnianiu ankiet, zaangażowaniu w ten proces i dużym rozczarowaniu z powodu braku wyników badań ankietowych. Chcieliby znać wyniki badań dotyczące poszczególnych wykładowców oraz decyzje władz wynikające z tych opinii.

Studenci chcieliby również zmienić organizację zajęć. Uważają, iż obecne rozplanowanie godzinowe jest niepraktyczne. Nie mają żadnej dłuższej przerwy, by zjeść posiłek, załatwić sprawy administracyjne lub udać się na konsultacje do nauczyciela akademickiego. Obecnie wszystkie przerwy między zajęciami są równe. Studenci chcieliby zmniejszyć przerwy między większością zajęć i wydłużyć 2-3 w ciągu dnia tak, by móc wykonać w/w czynności. Sytuacja ta dotyczy głównie studentów niestacjonarnych, którzy spędzają cały dzień na Wydziale.

Studenci są zdecydowanie zadowoleni z pracy dziekanatu. Podkreślają, iż zawsze uzyskują tam pożądaną informację, są obsługiwani miło i szybko. Pracownicy dziekanatu są otwarci na problemy studentów, przekazują wszelkie informacje na bieżąco, mają stały kontakt telefoniczny ze starostami grup.

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej spełnia większość wymogów dotyczących spraw studenckich.

Obszarami problemów, które powinny ulec poprawie, są sprawy dotyczące formalnych aspektów działalności samorządu i organizacji studenckich oraz problemy opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Kształcenia, Centrum Obsługi Studentów oraz w Dziekanacie Wydziału.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: teczki osobowe studentów i absolwentów, indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie w formie elektronicznej dla całej Uczelni od roku 2005 - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.). *Niewłaściwie wpisuje się jedynie przyczynę opuszczenia szkoły. Zamiast „skreślony” wpisuje się „rezygnacja ze studiów” lub „niepodjęcie studiów”.*

Księga dyplomów - prowadzona jest centralnie dla całej Uczelni. Potwierdzenie odbioru dyplomu znajduje się w teczce absolwenta. *Nieprawidłowo nadawany jest numer dyplomu, bowiem zgodnie z § 11 przywołanego rozporządzenia liczba porządkowa stanowi jednocześnie numer dyplomu.*

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są prawidłowo.

Indeksy – prowadzone są prawidłowo. *Wskazane jest uzupełnienie zaliczeń semestru/roku o rok akademicki, w którym jest ono dokonywane.*

Karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są prawidłowo.

Teczki osobowe studentów

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, poświadczona fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualna fotografia kandydata, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta, podpisana przez prorektora umowa w sprawie warunków odpłatności za studia (niestacjonarne), dokumentacja postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na studia, kopia decyzji o przyjęciu oraz potwierdzenie odbioru tej decyzji, a także potwierdzenie odbioru indeksu i legitymacji.

W aktach studentów, którzy otrzymali zgodę na przeniesienie, wznowienie brak jest kopii decyzji w tych sprawach. W teczkach osób, które otrzymały zgodę na powtarzanie roku oraz urlop znajdują się kopie decyzji w tych sprawach.

Skreślenia dokonywane są przez Prodziekana, co jest niezgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), bowiem skreślenia z listy studentów dokonuje kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej. W przypadku jednak, gdy decyzje te podejmuje Prodziekana, powinien posiadać szczegółowe imienne upoważnienie w tym zakresie, zaś pieczęć pod podpisem na decyzji powinna wskazywać, iż decyzja ta podpisana jest z upoważnienia. W dokumentach brak również potwierdzenia odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz suplement. W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru dyplomu, jego odpisu i suplementu.

W suplementach do dyplomu wskazane jest skorygowanie następujących zapisów:

- w pkt. II ust. 4 - zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, a więc określenie uczelni jako publicznej szkoły wyższej, a nie jak jest to aktualnie wpisywane „państwowa, autonomiczna, akademicka uczelnia...”.

przywołana jest ustawa o szkolnictwie wyższym, podczas gdy aktualnie uczelnia funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym;

- w pt. IV ust. 2, „...standardy kształcenia...” brak jest podstawy prawnej, tj. wskazanie, iż standardy kształcenia określone zostały w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki ([Dz. U. Nr 164, poz. 1166](#), z późn. zm.),
- w pkt. IV ust. 3 uzupełnić wpisy o rok akademicki, przy temacie pracy dyplomowej – wpisywanie jej oceny.

Analiza dokumentacji dotyczącej toku studiów pozwala na stwierdzenie, iż generalnie jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Wskazanie jest jedynie dokonanie korekt dotyczących podniesionych wyżej niesprawności.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			X		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna					X
Cz. II	Efekty kształcenia			X		
Cz. V	Badania naukowe				X	
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				X	
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

Analizując oceny spełnienia standardów jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej w Opolu można stwierdzić, że perspektywy utrzymania się i rozwoju kształcenia na kierunku „zarządzanie” należy uznać jako trudne. Brak minimum kadrowego oraz relatywnie niski poziom działalności naukowej oraz umiędzynarodowienia wyznaczają obszary konieczne do radykalnego doskonalenia. Od zakresu, tempa i charakteru zmian zależeć będzie dalszy los kierunku „zarządzanie” w tej publicznej uczelni wyższej.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała podjęcie niezbędnych działań naprawczych w celu wyeliminowania uchybień wskazanych w raporcie z wizytacji,

Analiza tej dokumentacji wskazuje, iż Uczelnia nadal nie będzie dysponowała wymaganym minimum kadrowym, w którym będzie nadal brakowało dwóch osób z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku „zarządzanie”. Ponadto na Wydziale nie podjęto radykalnych działań mających na celu poprawę jakości prac dyplomowych i zapewnienia zgodności ich tematów z kanonem kierunku „zarządzanie”.

